ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจาก กิจกรรมการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาเมืองโบราณเวียงกุมกาม

อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาววรพักตร์ เลอสิทธิศักดิ์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ พวงเพชร์ ธนสิน

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการค้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการท่องเที่ยว และ ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการค้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการท่องเที่ยวกับปัจจัย ส่วนบุคคลของประชาชนในเมืองโบราณเวียงกุมกาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชน ที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านช้างค้ำ หมู่ที่ 11 ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สุ่มตัวอย่าง ค้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างข่างง่าย จำนวน 122 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยทางเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบ t – test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ในระดับปานกลาง โดยเรื่องที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ เรื่องขยะมูลฝอยและอาชีพ ส่วนเรื่อง ที่ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องมลภาวะทางเสียง ทั้งนี้เพราะชาวบ้านคิดว่าเสียงที่เกิดจาก กิจกรรมการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเสียงรถม้า รถรางนำเที่ยว หรือเสียงจากการจัดงานต่างๆ เป็น เสียงที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ กลุ่มตัวอย่างโดยรวม มีส่วนร่วมในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ในระดับน้อย ในทุกๆ ขั้นตอน โดยที่ชาวบ้านสามารถมีส่วนร่วมได้มากแต่เพียงในขั้นตอนของการ ค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาเท่านั้น เพราะเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอ เข้าร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และในเรื่องการมีส่วนร่วมนี้ ชาวบ้านต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมให้ มากกว่าเดิมในทุกๆ ขั้นตอน ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนเป็นอย่างมาก เพราะหากชาวบ้านสามารถ เข้าไปมีส่วนร่วมครบทุกขั้นตอน ก็จะทำให้การจัดการเป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรม การท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และมีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรม การท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน และ การศึกษาผลกระทบ พบว่า ประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านมลภาวะทางเสียง ผลกระทบด้าน รายได้ และผลกระทบด้านอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรม การท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title People's Participation in Environmental Management from

Tourism Activities: A Case Study of Wiang Kum Kam Ancient

City, Saraphi District, Chiang Mai Province

Author Miss Worrapak Lersitthisak

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Puangpetch Dhanasin

ABSTRACT

This independent study is aimed to study impacts affected from tourism activities and people participation in environmental management from tourism activities and also comparison between participation in environmental management from tourism activities and individual factors of villagers in Wiang Kum Kam Ancient City. The sampler of this study is 122 households by simple random sampling technique. Questionnaires are applied as tools for the study, and statistics for this study are frequencies, percentage, mean, standard deviation, t-test and one way analysis of anova.

The study shows that in general samplers are affected by tourism at moderate level. The solid waste and occupation issues are the most impact concerns while the least impact issue is noise pollution, since villagers find all noise from tourism such as from horse carriages, from tourist tram, or from festivals are not causes of any annoyance for them.

In general, the samplers have taken parts in only some roles on participation in environmental management from the tourism activities in every aspects. Meanwhile, villagers are able to be involved most only in pointing out problems and their causes since it is an issue that is unnecessary to wait for interaction with other organizations. For participation, villagers are willing to play more roles in every aspects which is considerably should encourage them to do so, hence, an effectiveness of management would be better if villagers could be involved in every aspects.

The study of comparison between participation in environmental management from tourism activities and individual factors of villagers shows that the different individual factors of villagers such as age, information, and their roles within community have different participation in environmental management from tourism activities. But different individual factors of villagers such as gender, residing period in community and educational level have similar participation in environmental management from tourism activities. The study shows that the different impacts of villagers such as noise pollution, income, and occupation have different participation in environmental management from tourism activities.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved